

KL's rolle i Finansieringsudvalget

Seminar

December 2025

KL og udligning

- Udligning og omfordeling mellem kommuner
- KL interesseorganisation for alle 98 kommuner
- Når udligningen ændres, får nogle kommuner mere og andre mindre
- KL lægger vægt på, at udligningen sker på et sagligt, fagligt og objektivi grundlag
- KL har løbende dialog med kommuner og/eller kommunegrupper i spørgsmål om kommunernes finansiering og udligning

KL og Finansieringsudvalget

- Give input og kvalificere analyserne i udvalget og dermed tage ansvar for det faglige grundlag
- Sikre at forslag fra kommuner og kommunegrupper, der er relevante for analysearbejderne, tages op til overvejelse
- Give politikere reelle muligheder for at træffe valg om ændringer af udligningen
- Tager ikke stilling til den konkrete fordeling mellem kommunerne
- Informere kommunerne om det igangværende arbejde i det omfang det er muligt
- KL vil gerne bidrage til at kvalificere arbejdet i udvalget frem til målstregen

KL's generelle synspunkter på finansiering og udligning

- Den kommunale skatteudskrivning skal fastholdes
- Opgaveændringer mellem stat og kommuner skal tage afsæt i DUT-princippet
- Kommunernes serviceområder bør i udgangspunktet finansieres via skatter og bloktilskud
- Kommunerne skal have en grundlæggende frihed til at prioritere på tværs af opgaver
- Finansieringssystemet skal give alle kommuner de nødvendige finansieringsmuligheder for at kunne leve op til de krav og forventninger, der stilles til kommunerne
- Udligningsniveauet er et landspolitisk anliggende og skal fastsættes af Folketinget

KL's synspunkter på finansiering og udligning (fortsat)

- Udligningsniveauet skal give kommunerne incitament til at arbejde for lokal vækst og effektiv ressourceudnyttelse
- Udligningen bør opgøres på et objektivt og ikke påvirkeligt grundlag
- Fordelingsmæssige hensyn bør i videst mulig omfang løses af det generelle tilskuds- og udligningssystem
- Udmøntning af evt. særtilskud og diverse målrettede puljer bør være omfattet af stor gennemsigtighed

Udgangspunktet for KL i det nuværende arbejde: *Drøftelser i borgmester- studiekredse*

KL

- Hvad er baggrunden for en finansieringsmodel, hvor kommunerne er finansieret under ét?
- Hvad er alternativet og hvilke implikationer vil det have?
- Hvordan opleves udligningssystemet? Hvilke elementer opleves som særligt problematiske?
- Hvad er fordele og ulemper ved et system, hvor der er mulighed for at vælge mellem statsgaranti og selvbudgettering?

Kommunernes synspunkter til det kommende arbejde

1. *Der skal foretages en grundig og bred analyse af hele systemet*
2. *Et nyt system skal baseres på et opdateret datagrundlag*
3. *Et nyt system skal være baseret på et objektivt og sagligt grundlag*
4. *Finansieringssystemet skal give alle kommuner tilstrækkelige finansieringsmuligheder for at kunne levere service*
5. *Tilskuds- og udligningssystemet skal ikke flytte for store beløb fra år til år for hovedparten af kommunerne*
6. *Der skal ikke være 100 pct. udligning, men forskellene mellem kommunerne må ikke blive for store*
7. *Et kommende arbejde skal have en bred inddragelse af finansieringskilder*
8. *Et nyt system skal løbende evalueres*
9. *Et nyt system skal være transparent*

Her er KLs ni krav til en ny udligningsreform

1.

Der skal foretages en grundig og bred analyse

- Mange analyser gennem årene – ofte konkrete afgrænsede problemstillinger
- En mere omfattende analyse af udligningen af kommunernes udgiftsbehov i 2012
- Ved den seneste reform blev der oprettet nye særtilskudspuljer med fastlåste fordelingsnøgler
- Ejendomsskatter, sundhedsreform, beskæftigelsesreform, udvikling i forskellige kommunale indtægtskilder m.v. kalder på én samlet grundig tilgang.

2.

Et nyt system skal baseres på et opdateret datagrundlag

- Der har i de senere år været gennemført en række reformer med betydning for kommunernes opgaveløsning og finansiering
- En vandring fra land til by betyder, at demografien mellem land og by ændres
- Erfaringsmæssigt svært at finde indikatorer for kommunernes socioøkonomisk udgiftsbehov. Det er derfor være relevant at se på det igen
- Samlet set kan det betyde, at resultaterne af de kommende analyser af kommunernes udgiftsbehov og finansieringsmuligheder falder anderledes ud end tidligere

To obs-punkter i forhold til udgiftsbehovet

Er opgørelsen af udgiftsbehovet fortsat retvisende ift. **alle udgiftsområder** og **ændrede vilkår, lovgivning, reformer?**

Er **vægtningen** mellem det **demografiske** udgiftsbehov og det **socioøkonomiske** behov fortsat den rigtige? Fx har det været fremført, at kommuner med mange børn eller ældre underkompenseres i forhold til det demografiske udgiftsbehov

3.

Et nyt system skal være baseret på et objektivt og sagligt grundlag

- **Årsagssammenhæng:** *Sammenhængen mellem det betragtede kriterium og udgifterne*
- **Upåvirkelighed:** *Kriteriet må ikke være påvirkeligt på kort sigt*
- **Gennemsigtighed:** *Det skal være muligt at gennemskue og efterregne systemet*
- **Proportionalitet:** *Forklaringskraft for store såvel som små enheder*
- **Almen forståelse og accept:** *Det må fx ikke være stigmatiserende for den lokale enhed, som modtager udligning pba nogle kriterier*
- **Objektivitet er lettere ift. udligning af skattegrundlag** *Mest et spørgsmål om inddragelse af relevante skatteklender og incitamentter*

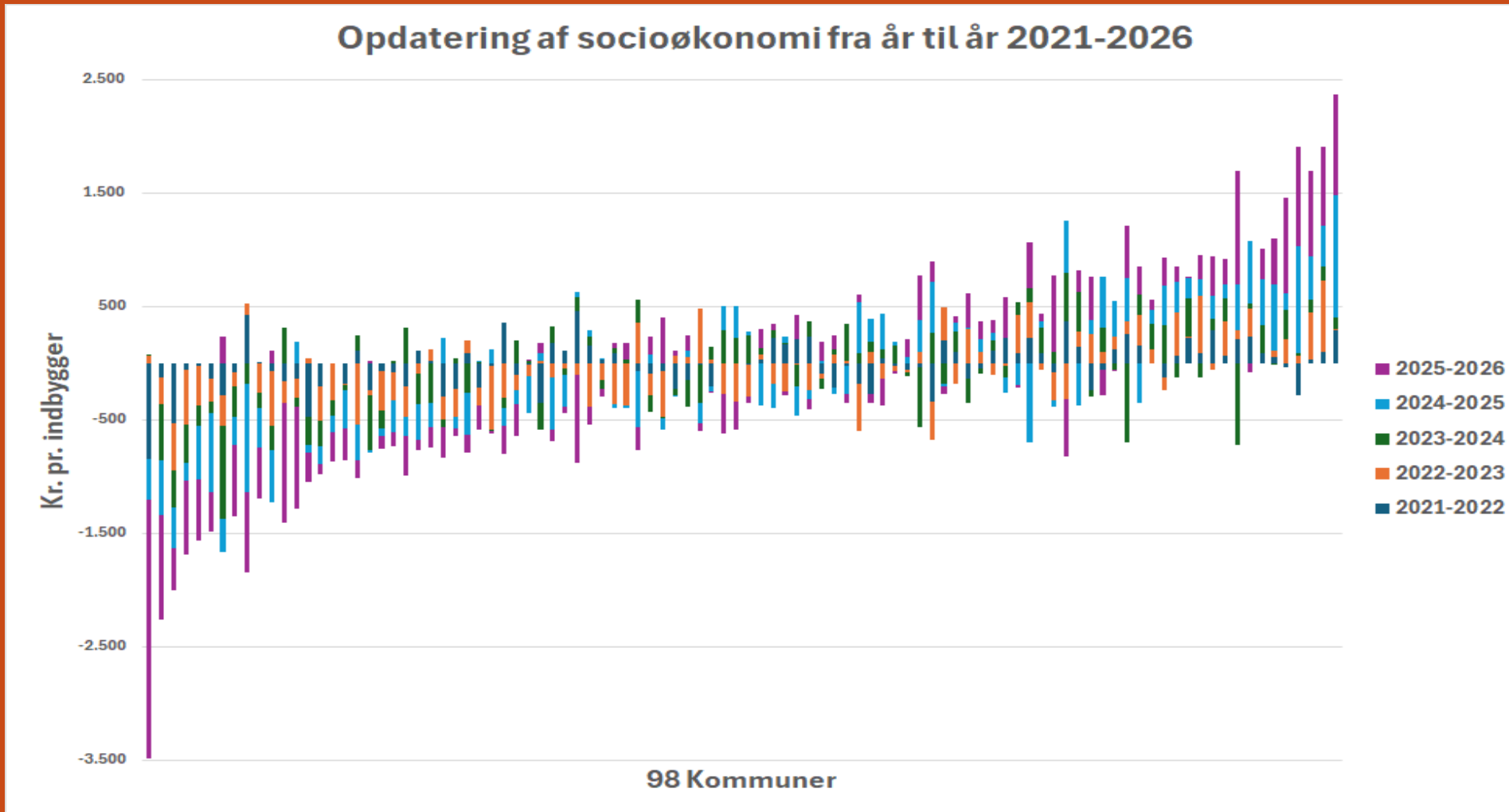
4.

Alle kommuner skal have tilstrækkelige finansieringsmuligheder for at kunne levere service

- Udligningssystemet skal bidrage til, at alle kommuner kan leve op til de krav og forventninger, der stilles til dem
- Udligningsniveauet bør dog ikke være 100 pct.
- Kommunerne skal forsat have incitament til at arbejde for lokal vækst og effektiv ressourceudnyttelse
- Det konkrete udligningsniveau er et landspolitisk anliggende og skal fastsættes af Folketinget

5.

Tilskuds- og udligningssystemet skal ikke flytte for store beløb fra år til år for hovedparten af kommunerne

7.

Et kommende arbejde skal have en bred inddragelse af finansieringskilder

- Bør flere/færre skattekilder omfattes af udligning?
- Bør udligningen øges/sænkes i forhold til nogle skatter?
- Hvordan indrettes et system, så der er balance mellem udgifter og indtægter for kommunerne under ét?

Udligning af skatterne

	Udligning	Hvor meget?
Indkomstskat	Ja	75 pct. + tillæg ved lavt/højt beskatningsgrundlag
Grundskyld	Ja	75 pct. + tillæg ved lavt/højt beskatningsgrundlag
Selskabsskat	Ja	50 pct. pba. provenu
Dækningsafgift erhverv	Nej	Nej
Dækningsafgift off.	Ja	10 pct. pba. provenu
Forskerskat	Nej	Nej
Dødsboskat (manuel)	Nej	Nej
Skrå skatteloft	Nej	Nej

Øvrige synspunkter

8. Et nyt system skal løbende evalueres
9. Et nyt system skal være transparent